

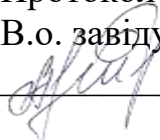
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри фінансів, обліку та
оподаткування

Протокол № 1 від 29.08. 2022 р.

В.о. завідувача кафедри

Л.Я. Шевченко

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ»

Ступінь: магістр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Коч Ю.Л.

2022 – 2023 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни денна/заочна форма навчання
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Фінанси, банківська справа та страхування
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	32 / 8
Практичні / семінарські, годин	16 / 8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	102 / 134
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3
самостійної роботи студента	6,38
Вид контролю	залік

2. Програма дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у поглиблені і розширені теоретичних знань щодо засад організації бюджетної політики на місцевому рівні, складу та основ управління місцевими бюджетами, розмежування функцій і повноважень державних та місцевих органів влади, а також набуття практичних навичок використання та застосування нормативно-правої бази, яка регулює бюджетні відносини, що сприяє формуванню необхідних знань у майбутніх фахівців.

Завдання дисципліни полягає у набутті теоретичної і практичної підготовки здобувачів ВО у сфері організації бюджетного процесу на місцевому рівні; формування вмінь і навичок, пов'язаних з усіма стадіями бюджетного процесу, приділяючи особливу увагу додержанню принципів бюджетної системи та засадам бюджетного контролю на місцевому рівні.

Предмет: бюджетна політика на місцевому рівні, як механізм досягнення реалізації завдань соціально-економічної політики.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Засади бюджетної політики на місцевому рівні

Тема 2. Місцеві бюджети у системі фінансових ресурсів місцевого самоврядування

Тема 3. Зміст і структура бюджетного процесу. Організація бюджетного процесу на місцевому рівні

Тема 4. Учасники бюджетного процесу на місцевому рівні та їх повноваження

Тема 5. Програмно-цільовий метод в бюджетному процесі

Тема 6. Бюджетна декларація як основа для складання прогнозів місцевих бюджетів

Тема 7. Бюджетний запит та його роль в процесі бюджетування

Тема 8. Місцевий економічний розвиток

Тема 9. Програми соціально-економічного і культурного розвитку територій

Тема 10. Доступ до публічної інформації

Тема 11. Бюджетна політика в умовах децентралізації

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

– **загальних програмних компетентностей:**

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність приймати обґрунтовані рішення;

здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

навички міжособистісної взаємодії;

здатність генерувати нові ідеї (креативність).

– **фахових програмних компетентностей:**

здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності;

здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію;

здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, в т.ч. щодо місцевих фінансів, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки;

здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку територіальних громад та суб'єктів господарювання;

здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому рівнях.

2) досягнення **програмних результатів навчання:**

вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними;

застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень;

оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів;

розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні управлінські рішення з питань розвитку структурних одиниць місцевого самоуправління та управління суб'єктами економічної діяльності;

здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію;

проводити моніторинг виконання бюджетної політики на місцевому рівні, цільових перспективних програм та комплексних заходів, аналіз звітів про виконання планових показників розвитку фінансів регіонів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей для прийняття управлінських рішень;

здійснювати оцінювання використання інструментів державної регіональної фінансової політики та фінансового вирівнювання.

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

– **знання:**

механізмів, методів та засад функціонування бюджетної політики; сутності, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків між економічними, бюджетними та податковими процесами;

теорії процесу бюджетування;

складових місцевих бюджетів;

напрямів та форм забезпечення бюджетної політики на місцевому рівні;

законодавчої та нормативної бази, що стосуються формування бюджетної політики на місцевому рівні;

методів забезпечення ефективного застосування бюджетних інструментів на місцевому рівні.

– **уміння/навички:**

аналізувати основні засади бюджетної політики на місцевому рівні;

критично осмислювати проблемні питання процесу бюджетування, застосування бюджетних інструментів;

аналізувати показники виконання доходів і видатків бюджетів різних рівнів;

вільно орієнтуватися в основних напрямках бюджетної політики, основних законодавчих актах, які визначають повноваження держави та органів місцевого самоврядування в бюджетній сфері;

володіти системою основних показників, які дають можливість оцінити ситуацію з бюджетними надходженнями на державному та місцевому рівнях, та ефективність бюджетних видатків;

оцінювати ефективність бюджетних програм;

аналізувати та ідентифікувати управлінські проблеми бюджетної сфери, які потребують прийняття рішення;

аналізувати розвиток процесів у бюджетній сфері, робити обґрунтовані та неупереджені висновки;

використати отриманні навички з розробки та прийняття управлінських рішень з метою реалізації особистого професійного потенціалу;

оцінювати стан та тенденції розвитку в сфері бюджету;

вирішувати проблемні ситуаційні завдання у професійній діяльності, генерувати ідеї з урахуванням світового досвіду бюджетного менеджменту;

володіти прийомами пошуку та використання наукової інформації, використовувати при цьому технічні засоби збору та обробки інформації, працювати на персональному комп'ютері.

– комунікація:

демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;

використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у бюджетній сфері діяльності.

– відповідальність і автономія:

демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави;

демонструвати готовність нести відповідальність за розробку, реалізацію та наслідки прийнятих управлінських рішень.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні та концептуальні засади формування бюджетної політики на місцевому рівні					
Тема 1. Засади бюджетної політики на місцевому рівні	12	2	-		10
Тема 2. Місцеві бюджети у системі фінансових ресурсів місцевого самоврядування	14	2	2		10
Тема 3. Зміст і структура бюджетного процесу. Організація бюджетного процесу на місцевому рівні.	18	6	2		10
Тема 4. Учасники бюджетного процесу на місцевому рівні та їх повноваження	14	2	2		10
Разом за змістовим модулем 1	58	12	6	0	40
Змістовий модуль 2. Механізми функціонування бюджетної політики на місцевому рівні					
Тема 5. Програмно-цільовий метод в бюджетному процесі	18	4	2		12

Тема 6. Бюджетна декларація як основа для складання прогнозів місцевих бюджетів	12	2			10
Тема 7. Бюджетний запит та його роль в процесі бюджетування	14	2	2		10
Тема 8. Місцевий економічний розвиток	16	4	2		10
Тема 9. Програми соціально-економічного і культурного розвитку територій	14	2	2		10
Тема 10. Доступ до публічної інформації	2	2			-
Тема 11. Бюджетна політика в умовах децентралізації	16	4	2		10
Разом за змістовим модулем 2	92	20	10	0	62
Усього годин	150	32	16	0	102

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда «Місцеві бюджети у системі фінансових ресурсів місцевого самоврядування»	2
2	Семінар запитань і відповідей «Зміст і структура бюджетного процесу. Організація бюджетного процесу на місцевому рівні»	2
3	Семінар – розгорнута бесіда «Учасники бюджетного процесу на місцевому рівні та їх повноваження»	2
4	Семінар – Захист групових проектів «Програмно-цільовий метод в бюджетному процесі»	2
5	Семінар – розгорнута бесіда «Бюджетний запит та його роль в процесі бюджетування»	2
6	Семінар – розгорнута бесіда «Місцевий економічний розвиток»	2
7	Семінар - дискусія «Програми соціально-економічного і культурного розвитку територій»	2
8	Семінар – розгорнута бесіда «Бюджетна політика в умовах децентралізації»	2
Всього		16

5. Розподіл балів, які отримують студенти

- вид контролю: залік

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у впродовж семестру (100 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ теми практичного заняття	Аудиторна робота						Позааудит орна робота	Сума балів
	Тестові завдання	Ситуацій ні завдання, задачі	Обгово- рення теоретич- них питань теми	Індиві- дуальне завдання	Захист групових проектів	ПМК	Завдання для самостій- ного виконання	
Змістовий модуль 1								
Семінар 1			2					2
Семінар 2	2	4	2				5	13
Семінар 3							5	5
Разом змістовий модуль 1	2	4	4			5	10	25
Змістовий модуль 2								
Семінар 4	3	4	3		10		5	25
Семінар 5	3	4	3				5	15
Семінар 6	3	4	3				5	15
Семінар 7		4	2					6
Семінар 8	3	4	2					9
Разом змістовий модуль 2	12	20	13		10	5	15	75
Разом								100

Оцінювання студентів протягом семестру (заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота			Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	100
40	40	20	

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	